recipit penſionẽ ꝓ futuro tempore nõ dr̃ aliena
re ſed eccleſie nõ acqrẽ. ⁊ in nõ acqrẽdo ſol⁹ pla
tus põt cõditionẽ eccłie deteriorẽ facẽ. vide bo.
glo. xv. q. i. §. vltimo. ſentit Inn. in. c. ij. de dona.
⁊ in. c. qm̃. de deci. ¶ In ea. glo. ibi clade vel caſ
mate pierit ⁊c. nõ glo. vſq₃ ad finem. clades pro
prie eſt peſtis vel interemptio p gladiu₃. ſed hic
ponit̃ ꝓ quada₃ ĩteremptõe. caſmate võ ponit̃
ꝓ terremotu ſeu fractione. Ex iſta gl. hẽs duas
concluſiones. nõ primam ꝙ ꝓpter damnum rei
emphiteoticarie nõ liberatur emphiteota a pen
ſione nec a parte penſionis. niſi tota res perierit
arg. in. l. i. C. eo. hec opi. eſt communior. licet ali
qui tenuerũt primam partem gl. Et eſt ratio qa
emphiteota ſoluit penſionem in recognitionem
dñij directi qd̃ r̃maſit penes dñ₃. ideo q₃diu du
rat ſubſtãtia ſemp ſubeſt cauſa ſoluendi penſio
nem. licet Bart. in dicta. l. i. dicit hoc intelligere
qñ emphiteota potuit tantum recolligere ꝙ po
teſt ſoluere penſionem. ſed hoc dictum nullo iu
re ꝓbat̃ nec puto verum. nam ſm̃ hoc nõ eſſet
dr̃ia iter emphiteotã ⁊ colonu₃. ⁊ vide in ſpe. in
d. §. nũc aliqua. v̄. cxvij. ¶ Secunda cõcluſio ẽ
ꝙ ꝓpter ſterilitatem cõtingentẽ in fructib⁹ q₃tũ
cũq₃ maxima nõ fit r̃miſſio emphiteote ꝓpt̃ dã
nũ. l₃ aliud ſit in colono. vt in. c. ſ. ꝓx. ſed emphi
teota ſoluit in recognitionem dñij. vt. ſ. dixi. Et
ratio diuerſitatis. qꝛ colonus vr̃ cõduxiſſe ſb̃ q̃
dam tacita cõditiõe fructuũ futurorũ ⁊ ideo de
ficiẽtib⁹ fructib⁹ fit remiſſio ꝓ rata. vt lati⁹ dixi
ſ. c. ꝓxi. ſed emphiteota ſoluit in recognitione₃
dñij. vt. ſ. dixi. ⁊ ꝓpter hoc emphiteota ſolet lõ
ge minus ſoluẽ q₃ colonus. x. q. ij. hoc ius. vnde
ad vtrãq₃ cõcluſionẽ ſolent dari verſus. Si res
perit tota liberabitur emphiteota. S₃ ſi ꝓ pte
nulla liberabit̃ arte. ⁊ faciunt hec ad. q. nõbilem
⁊ quotidianam. fũdus datus in emphiteoſim ñ
põt tolli ꝓpter guerrã. nunqd teneat̃ emphiteo
ta ſoluẽ hoc tempore penſionem. cõmunis opi.
legiſtarum in. d. l. i. eſt ꝙ non. quia ius equiparat
fundum inundatum eſſe vel captum ab hoſtib⁹
vt in. l. cu₃ domus. ff. de bo. auc. iudi. poſſ. ſed fũ
dus inundatus eſt deperditus. l. iij. ff. de acqui.
poſſ. ergo ⁊ captus ab hoſtibus. Contrariu₃ in
q. facta conſuluit dñs meus Cardinalis padue
⁊ idem poſtea totum collegium paduanum pri
cipaliter motum p. l. i. in fi. C. e. regrit. n. vt ſbſtã
tia ipſius rei penitus ledatur qd̃ nõ cõtingit qñ
nõ põt coli ꝓpter timorem hoſtium. nam repiet
eo tempore emptore₃. ⁊ ſic in recognitionẽ dñij
d₃ ſoluẽ canonẽ maxĩe cum guerra ſit tempora
lis. ⁊ hanc opi. puto veriorem niſi fundus eẽt ex
toto captus ab hoſtibus nec eſſet ſpes de r̃cupa
tione. ⁊ hoc caſu arbitror poſſe ꝓcedẽ opi. c̃riã
⁊ hoc nõ. Abbas

¶ De rerum ꝑmutatione Rłica.

¶ Supra viſum ẽ de emptõe ⁊ vẽditõe. Item
de quodam c̃tu emptioni vicino. vt de locato.
merito ſubicijt aliu₃ c̃tum emptioni ꝓximum
vt eſt ꝑmutatio. ⁊ eſt hoc nomen ꝑmutatõis mł
tum gñale. nã c̃ucit oib⁹ reb⁹ q̃ inter hominum
manus verſantur. ⁊ ꝓpter hoc nõ habet nomẽ
ſpeciale ſ₃ remanſit in ſuo genere. quia plura ſũt
negocia ſeu res q₃ vocabula. l. natura. ff. de pre
ſcrip. ver.

SI princeps

Princeps põt rem eccłie ĩmobile₃ p ꝑmutatõ
nem acquirere data re meliori vel
equali. ⁊ in hoc ꝙ dicit equali eſt caſus notabi
lis. primo queſtio. ſecundo ſolutio. ibi liceat.
¶ Nõ primo vnum caſum nõ. ſm̃ communem in
tellectum in quo fit permutatio cum eccleſia ceſ
ſante neceſſitate vel vtilitate ipſius. ſatis eni ẽ ꝙ
eccleſia non deterioratur. ⁊ hoc eſt inductũ in fa
uorem principis. ⁊ intelligunt docto. de principe
imperatore qui eccleſiam muniuit multis priuile
gijs ideo non fuit magnum hanc compenſatio
nem ei retribuere. vide glo. in cle. vnica de bap.
q̃ tractat quis ꝓprie dicatur princeps. ¶ Nõ
2⁰ ꝙ imperator nõ poteſt diſponere de reb⁹ ec
cleſie etiã temporalibus. vnde permutationẽ cõ
trahere non poteſt ſine voluntate eccleſie ¶ In
gl. in v̄bo rationabilis. ibi vtilitas eccleſiaꝝ. vult
glo. ꝙ ſine vtilitate eccleſie non debet fieri hec ꝑ
mutatio. ſed doc. communiter cõtra. imo videt̃
glo. cõtra tex. qui nõ requirit vtilitatẽ eccłie ſed
fundat̃ ſuper fauore principis. ⁊ ſolum requirit
equalitatem rei cum qua fit permutatio rei. Et
ad tex. qui requirit rationabilitatem cauſe Ren
detur ꝙ poteſt intelligi de cauſa ex qua mouet̃
princeps ad permutandũ puta ꝙ eccleſia habet
predium ꝓpe palacium principis quod eſt ſibi
neceſſarium ad palacium ampliandu₃ vel quid
ſimile. ⁊ plus dicunt hic doc. ꝙ ſi prelatus non
vult conſentire huic ꝑmutationi poteſt compel
li p ſuperiorem. arg. c. nullus. de iurepatro. Ad
uerte quia ſimile priuilegium habet quilibet re
ctor cuiuſlibet eccleſie ꝙ poteſt permutare data
cũ eccłia equalitate ipſi⁹ rei. vt eſt caſuſ nõ. xij. q.
ij. in. c. ſi qs qualibet. cum. §. precedenti. regulari
ter autẽ ꝓcedit dictũ glo. ¶ In glo. fi. in fi. vel
pragmatica ſanctio ponit̃ hic ꝓ quadam ãnota
tõe ſeu ſignificatõe qua₃ facit princeps ſup ꝑmu
tatõe. ⁊ regritur hoc non ad ſbam ꝑmutationis
ſed potius ad excuſationem eccłie ſi diceretur ſi
bi ꝙ diſtraxit rem eccleſiaſticam. Abbas.

UT commutatõ

nes. ¶ Breue ẽ ⁊ põt ſic ſũmari quo
ad mentẽ. Permutatio reꝝ eccłiaſticaꝝ facta in
caſu nõ cõceſſo ſeu non ſeruata ſolennitate iuris
eſt reuocanda p ſucceſſore₃. ¶ Nõ. ibi icõſulte
facte ꝙ ꝑmutatio facta cõſulte nõ põt reuocari
per ſucceſſore₃. idem in quolib₃ alio c̃tractu ini
to ſup reb⁹ eccłie. c. ij. ſ. d̃ preca. Et dr̃ ꝑmutatio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

facta leõſulte q̃ nõ fuit facta in caſu licito. ⁊ q̃ ſūt
caſus liciti nõ. xij. q. ij. in ſumma. ⁊ habuiſtis du
os caſus. ſ. c. ꝑx. idem ſi nõ ſeruatur ſolennitas
iuris. xij. q. ij. ſine exceptione. ⁊ in. c. i. de re. eccle.
nõ alie. li. vi.

3 **Mancipia** Breue ē. ⁊ tolle
ꝑn. c. ꝓ ſūmario
qḋ autem ſequit̃ h. ⁊ in. c. ſe. ē ei⁹ expo
ſitio. ⁊ dic ſic. Mancipia eccl'ie nõ debent ꝑmu
tari niſi ad libertatem vel niſi ſint fugitiua hoc.
d. cum ſequenti. ¶ Nõ primo q̃ licitū eſt eccle
ſie poſſidere ſeruos. nam tex. ille intelligitur de
mancipijs xp̄ianis nõ autem ſarracenis ſᵐ Vin
Et forte fuit motus Vin. ea rõne de qua in fine
lr̃e. tex. tamē iſte loquitur indiſtincte. ad idē. xij. q. ij
cum redēptor. ⁊. c. eccliaſticis. ¶ Nõ 2⁰. q̃ ſuus
eccleſie dicit̃ homo eccleſiaſtic⁹. ⁊ vide. xij. q. ij.
eccleſiarum ſeruos. ¶ Item nõ q̃ deputat⁹ ſer
uitio eccleſie nõ dr̃ deputat⁹ ad humanos vſus
ſed diuinos. ¶ Vltimo nõ vnum caſum in quo
ꝑmittitur alienatio ſeruorum eccleſie. quādo. ſ.
alienātur vt cõſequātur libertatē. de quo dic vt
in. c. ep̄m qui mācipium. xij. q. ij. ⁊ vt dixi in. c. iij.
de re. eccle. nõ alie. ¶ In gl. ſi. in fi. ⁊ dic i pn̄cipe
. ſ. in papa. nam de eo loqtur. c. eccleſiaſticis. alle.
in glo. ⁊ vltima ſo. cõmuniter tenetur. ex qua ha
bes ꝑlatū citra papam nõ poſſe donare ſeruū ec
cleſie etiā ex cauſa r̃mūeratõis alic⁹ ſeruitij. licet
ſecus ſit in alijs mobilibus. c. ceterum. de dona.
Inno. dicit hoc. c. loq ð honeſtate ⁊ nõ de neceſ
ſitate qḋ nõ vr̃ ꝓcedere ꝑ. c. ſequens. vbi dicit̃ h
eē iniuſtum ⁊ impiū. ergo nõ ſolum eſt hoc hone
ſtum ſed neceſſarium.

8 **Iniuſtū** Breue ē ⁊ ſūma
tū fuit. ſ. c. ꝑx
Nõ ꝑ q̃ collatū eccl'ie dr̃ ꝯſecratū deo
⁊ ſanctis eius. Et nõ q̃ in dubio donatum eccl'ie
ꝑſumit̃ donatū ꝓ remedio aīe. ⁊ oīs donatio fa
cta eccleſie dr̃ cā pia ꝑſumptiẽ. ad h. c. requiſiti. de
teſta. ¶ Nõ. ibi tantūmõ ꝑmitti. ꝯ opi. Inn. de
qua in. c. ꝓcedēti. nā eccl'ia nõ ꝑmittit ſuoſ eccl'ia
rum diſtrahi niſi ſint fugitiui. ¶ Nõ. ibi diſtra
hi q̃ nõ ſolū ꝑmutari ſ; etiā vendi nõ debent ni
ſi eripiātur in libertatē. vt in. c. ꝓcedēti ¶ Nõ q̃
elemoſyna vnius q̃ſq; occaſionalit̃ ē peccatū al
teri⁹. ⁊ h v'ificat̃ quotidie in diripiētib⁹ bona ec
cleſiaſtica. nam largitores illaꝝ rerū fecerūt illaꝫ
elemoſynā. ſ; ſubtrahētes cõmittūt peccatū.
Nõ. ibi ⁊ ē abſurdum q̃ v; ar. ab abſurdo. licet
auctoritas nõ allegetur. c. ex ore. de ꝓuil. ¶ Vl
timo nõ in fi. q̃ honorabili⁹ ē eē ſb eccl'ia ⁊ ei ſui
re q̃z ſbeſſe tꝑali dño. qa in primo caſu ſeruitur
deo cui ſeruire regnare eſt facit. liiij. diſ. multos.
¶ In glo. i. ibi dum eſt in fuga ⁊c. ⁊ eſt rõ quaꝫ
ponit glo. in. c. fugitiui. xij. q. ij. nam fuga ē q̃daꝫ
ſpēs libertat̃. l. q̃ ſi nolit. ff. de edi. edic. ⁊ in. l. qd
ſi fugitiuus. eo. ti. iõ ſb conditõe põt vendi ſi fue
rit reuerſus. dicit tñ Hoſt. q̃ forte ſpāle in ſeruo
eccleſie vt nõ obſtāte q̃ ſit in fuga põt vendi. ar.
h. ⁊ in. d. c. fugitiui. ꝑma tñ opi. plus pl;. nec ꝑ v'
ba generalia recedam⁹ a termis iuris. Et nõ gl.
in eo q̃ dicit q̃ ſi venditur ſeruus fugitiu⁹ debet
pateſieri vicium emptori ne poſtea fiat redibitio
Et ꝓ intellectu terminoꝝ. ⁊ glo. ſcias q̃ ſi vendi
tur animal ſeu alia res patiēs defectū latentem
competūt emptori due actiones. vna q̃ appellat̃
redibitoria de qua in glo. ⁊ iſta competit quādo
emptor nõ fuiſſet emptur⁹ ſi ſciuiſſet illud viciū
vel defectum. ⁊ per hanc actionē ex toto recedit̃
a ꝯtcu. vñ ſit redibitio quaſi redditio q2 res ⁊ ꝑ
cium redeūt in priorē ſtatum. l. redibere. ff. ð edi
li. edic. ad idem. l. ſi heres. ff. de excep. rei iudica.
Alia actio appellat̃ q̃ꝫto minoris. ⁊ iſta compe
tit emptori empturo. licet ſciuiſſet vicium. ſ; dat̃
vt fiat reſtitutio ꝑtis precij q̃ꝫto min⁹ fuiſſet em
pturus ſi vicium ſciuiſſet. ⁊ iſta actio cõpetit īfra
annum vtile. alia actio cõpetit īfra ſemeſtre. l. ij.
. C. de edi. acti. ⁊ dicūt̃ iſte actões edilicie. q2 fue
rūt edite ab edilib⁹. i. ab illis officialib⁹ romanis
q̃ erāt ſup reb⁹ edilib⁹. ⁊ ſtatuebāt ne reſ morbo
ſe vēderent̃. ⁊ finalit̃ ediderūt illas duas actões
¶ Sed q̃ro de. q. nõ. pone q̃ vēditor emptori
equi dixit q̃ vendebat equū cū ſuis ſupoſitis et
magnis ſuis vicijs. nec volebat de aliqua teneri
ſcā vēditõe infra modicū tꝑs repit̃ q̃ equus do
lebat in ſpatula quē dolorē nõ oſtēdebat tꝑe vē
ditõis q2 erat calefactus an teneat̃. ⁊ vr̃ q̃ non
ex quo pactum fuit appoſitū vt nõ teneret̃ de ali
quo vicio. ar. c. i. de ꝯmo. Cõtrariū ſētit Spe. ⁊
clari⁹ Io. an. ſētit ibi in addi. in ti. ð emp. ⁊ vēdi.
§. nūc vidēdū. v'. qd ſi vēditor ꝑ tex. ⁊ nõ. i. l. tene
tur in fi. ⁊ i. l. q̃ro. ff. ð ac. emp. Et ē rõ q2 vēditor
vr̃ fuiſſe i dolo ñ exꝑmēdo illud viciū i ſpāli. nā i
gñali ſmõe ñ ꝑſūit̃ qs velle r̃nūciare ei iuri cui i
ſpe nõ renunciaſſet. ar. in. l. ſ; ⁊ ſi qs. §. q̃ſitū. ff. ſi
qs cautio. ⁊ in r̃gl'a in gñali. ð re. iur. li. vi. ⁊ nõ. in
c. vnico de ꝯmo. Silis qḋ ponit̃ ꝑ Io. an. in eo
dē. §. v'. qd ſi vēditor. vbi dic̃ q̃ ēt ſi vēditor exꝑſ
ſit viciū latēs. tñ exꝑſſit alia vicia q̃ equus nõ pa
ciebat̃ vel ſbiūgit clauſulaꝫ generalē. puta equ⁹
dolebat in ſpatula qñ nõ erat calefactus. puta di
xi vēdo tibi equū ꝓ calcitroſo ⁊ dolēte in ſpatu
la ⁊ patiēte oē viciū. nihilomin⁹ cõcludūt q̃ pre
dicte actões ꝯpetūt cõtra vēditorē. q2 ꝑſūptio ē
q̃ malicioſe h diceret immiſcendo cū alijs errori
bus quos equ⁹ nõ paciebat̃ tūc tꝑis. vñ emptor
veriſilr̃ potuit ꝯſiderare q̃ non dolebat in ſpatu
la quemadmodum ⁊ alia vicia expreſſa nõ pati
ebatur. ad hoc iura ⁊ rationes. ſ. alle. deb; ergo
vēditor patefacē vicium ſpālitatis. ita q̃ nõ trāſe
at ſub inuolucro v'boꝝ qḋ nõ. q2 practicat̃ quot
tidie. ⁊ vide aliam. q. Io. an. e. ti. §. ſciēdū. v'. ſed
nõ. vbi dicit p⁹ alios q̃ ſi equus vēditus morit̃
vltra triduum ⁊ repit̃ hr̃e cor marcidū q̃ preſu
mēdum eſt illū morbum habuiſſe tꝑe venditõis
⁊ hoc preſumit̃ ꝓpt̃ breuitatem temporis. ar. in
l. ſi venditori. ff. de ꝓuile. cre. vide glo. in ſili in. c.
ſi q̃ femina. l. diſ. ⁊ in. c. ij. de cle. ꝑcuſſ. ⁊. l. i. C. de
emē. ſer. qdam tñ ꝯ q2 iteritu ſpēi d; liberari vē
ditor ſ; nõ ꝓcedit q2 emptor debebat reſtituere

equũ dato vicio.iõ ſi perit in manib⁹ ſuis libera
tur iteritu ſpẽi.ar.in.l.qõ te.ff.ſi cer.pe.ꝛ põt pe
tẽ pciũ quẽadmodũ potuiſſ; detecto morbo añ
mortem. ¶ Nõ ex hoc ꝙ actio redhibitoria ꝯpe
tt etiã poſt iteritũ rei in manib⁹ ẽptoris exq̃ mo
riẽ ex primo morbo latẽti vere vl' pſũptie.ꝛ idez
nõ.Cy.in.l.i.C.de edi.ac.qñ morb⁹ naſciẽ poſt
emptõnez in breui tpe vt ,ppter breuitatez tpis p
ſumaẽ morb⁹ antiqu⁹.vñ ſec⁹ eẽt vbi morb⁹ eẽt
nouus.l.iij.C.e.ti.ꝛ gñaliẽ cũ q̃riẽ qualiẽ ſit agẽ
duz cũ res vẽdita reperitur morboſa ſeu vicio/
ſa diſtigue poſt Cy.in.d.l.i. Aut enim morbus
erat notus tam emptori q̃z vẽditori ꝛ nõ cõpetit
aliquod remediuz.quia ſcienti nõ fit iiuria neqz
dolus.l.i.§.ſi itelligaẽ.ff.de edi.edic.ꝛ in.l.paci/
ſci.ff.de pac.ꝛ i rgla ſciẽti.li.vi. Aut vterqz igno
rauit.ꝛ cõpetit actio q̃zto mioris pcij.nõ autem
ad totũ dãnũ.vt in.d.l.teneẽ.vl' etiã rdhibitoria ſi
nullo mõ emiſſet patefacto vicio.d.l.ſi is. Aut
ſciebat alter tñ.ꝛ ſi emptor ſibi eſt iputandũ rõe
pdicta.ſi venditor tenetur ad oẽ intereẽ qõ inde
paſſus ẽ emptor nõ ſolum ad precium.vt.l.iulia
nus.in pri.ff.de ac.emp.niſi iteruẽiſſet pactuz ꝙ
nõ teneretẽ.d.l.paciſci.qõ itellige ſ; predictas li
mitatões. Ultimo ſcias ꝙ viciũ dr pates qñ qui
liber aſpiciens potuiſſet ppẽdẽ. Sed dubiũ eſt
gd ſi emptor fuit min⁹ diligẽs ꝛ nõ bene proſpe
xit nõ.Cy.ꝙ nihilominus tenetur venditor.ga
licet emptor ſit in quadam negligentia tamen vẽ
ditor in dolo qui non dixit ꝛ dolus preponde/
rat culpe.l.item ſi obſtetrix.ff.ad.l.acq.

Q. Ueſitum Prebende pacto prece
dente pmutari non poſſunt.epiſcopus
tamen poteſt de loco ad locum permutare per/
ſonas.primo queſtio.ſecundo ſolutio.ibi gene/
raliẽ.ꝛ ibi duo dicta.2m.ibi ſi autez. ¶ Nõ pmo
regulam ꝙ bñficia eccl'iaſtica q̃ poſſidentur in ti
tulũ nõ poſſunt pmutari ex ſola auctẽ ipſoꝝ poſ
ſidẽtium ẽt ſi ſint pbende ſimplices. ¶ 2º nõ ꝙ
ſimonia cõmittitur nedum in pure ſpũalib⁹.ſ; in
ãnexis.facit.c.pterea.de trãſac. ¶ 3º nõ vnuz ca
ſum reſeruatum ſoli epõ.ſ.iterponendi auctẽm
pmutatõi bñficiorum.nulli enim inferiori citra
epm hoc competit.quod voluit hic Hoſt.ꝛ com
muniter ſequẽtes.ꝛ idem glo.in cle.vnica eo.ti.
ꝛ pbatur h in tex.in eo ꝙ gñaliter ,phibetur bñ
ficioꝝ pmutatio.ꝛ ſoli epõ datur facultas pmu/
tãdi pſonas de bñficio ad beneficiũ idem tamẽ
itelligas de iferiori prelato hñte ius epale in bñ
ficijs pmutãdis.nam talis exercet oia iura epa/
lia que ſũt iuriſdictõis.vt nõ.glo.in.c.i.de re.ec.
nõ alie. Inno.in.c.ij.de trãſac.dixi in.c.ſignifica
ſti.de ſo.compe. ¶ Ultimo nõ.ibi minus ſunt
vtiles ꝙ permutatio ſit aliqñ ex maiori vtilitate
vñ licet qlibet bñficiatus ſit vtilis beneficio ſuo
tñ ſi eſt vtilior in alio põt ex hoc fieri pmutatio
ꝛ clarius probatur in fi.dum dicit vtilius exer/
cere ꝛc.nam ponderandum eſt verbum vtilius
nam cum ſit comparatiuum preſupponit ſuum
poſitiuum.ſ.ꝙ vtiliter prius ſe exercebat licz vti
lius ſperetur ſe exerciturũ fore.ad hoc.l.ſi autẽ
ff.de v.obli. ¶ Et hec adducũtur ad.q.nũquid
permutatio beneficiorũ ſit permiſſa ex expedi
entia pſonarum duntaxat.an võ ex ſola neceſſi
tate eccleſie.tex.iſte põt adduci ,p ꝛ ꝯ.pmo in eo
ꝙ pmittiẽ ex cã neceſſaria.2º in fine in eo ꝙ pon
derat maiorẽ vtilitatem.ſed cõiter ꝯcludiẽ ꝙ cã
neceſſaria vl' vtilitas ipi⁹ eccl'ie ẽ cã ſufficiẽs.vt h
ꝛ nõ.in.c.niſi cum pridez.de renũ.ꝛ vij.q.i.ſcias
ꝛ.c.eps de loco.expedientia autem perſonarũ
etiam ſufficit.ſed communiter conſideratur in
minoribus bñficijs.ſed in maioribus etiam ob
hanc cauſam ſepe fiat.vt in.c.ad ſupplicationem
de renũ.ꝛ.lxxiiij.diſ.quorũdã.pone exemplum
rector vnius beneficij nõ poteſt multuz ,pficere
ibi.quia aer illi⁹ loci nõ eſt ſibi ſanus vel nõ tute
viuit ,ppter inimicitias puatas.certe licite pmu
tat cũ alio q vtiliter in h bñficio reſidere poteſt
vt in iurib⁹ pal. ¶ Sz q̃riẽ nũqd epũs põt pmu
tare ẽt bñficiato iuito. Jo.an.põit h vnum ſoluz
vbũ in quo ſentit ꝙ ſi.nã ſup vbo pſonaẽ ſuppl;
volentes tñ nihil allegat. Sz ꝯ eũ facit iſte tex.
inq̃ztum dat epõ facultatẽ trãſferẽdi pſonas de
loco ad locũ ꝛ nullã mẽtõem faẽ de cõſẽſu ptiũ
ad idem nõbile dictũ Inn.in.c.niſi.de renũ.vbi
dicit ꝙ ſi ſcandalũ iminet eccleſie ,ppẽ pſecutõez
plati.põt talis plat⁹ licite priuari p ſupiorẽ l; ipe
nõ ſit in culpa hui⁹ pſecutõis ꝛ ſcãdali.ſ; ,ppẽ bo
nũ publicũ tolerãda ẽ taẽ puatio dato tñ illi bo/
no cãbio.ꝛ trãſit ibi Jo.an.cũ illo dicto.ꝛ vide
lati⁹ hic p Fede.in tractatu pmutatõis.q.xxv.ꝛ
ibi cõcludit h poſſe fieri ex cã neceſſaria qõ ſatĩ
pl; ſi alr nõ põt eccl'ie ꝯſuli ſaltẽ p datõnez coad
iutori ꝛ faẽ qõ nõ.doc.in.c.ſi.õ poſtu.p.ſi tñ poſ
ſet puideri p datõez coadiutori.nõ puto ꝙ iuit⁹
poſſit trãſferri.ſic dicim⁹ de iſirmo q nõ puatur
l; ſit ipotẽs ad admiſtrãdũ.ſed datur ſibi coad
iutor.ã.de cle.egro.p to. ¶ Sed dubiuz eſt gd
ſi collatio bñficiorum pmutandorũ ſpectat ad
aliũ q̃z ad epm. So.dr Jo.an.ꝙ tũc epũs pmu
tabit cum cõſenſu illorum.vñ auctas pmutatio
ni adhibenda ptinet ad epm.ſ; hñtes eligere vel
ꝯferre debẽt ꝯſẽtire.nã cũ in pmutatõe iteruẽiat
rñũciatõ iurẽ ea q̃ hñtur ꝛ nõtur in.c.vnico.ꝯ.e
ti.li.vi.ꝛ in.c.ſi ,ppter.de reſcrip.e.li.ergo opor
tet neceſſario ꝙ conſentiant illi qui habent eligẽ
vel conferre vide glo.in dicta cle.vnica. Quid
autem ſi nolunt ꝯſentire ꝛ permutatio ẽ neceſſa
ria eccl'ie vide Feder.in dicto tractatu.q.xxiiij.
vbi cõcludit ꝙ poterũt inutiles priuari ꝛ per no
uam electionem ſeu collationem prouidebitur
de dignis velint nolint eligentes vel habentes
conferre beneficia. ¶ Sed quero nunquid ipi
beneficiati poſſint tractare inter ſe de permtati/
one fienda. Hoſtien.cum quo tranſit hic Joã.
andree videtur ſentire ꝙ nõ.dicit tamen ꝙ per
mutatio deb; compleri ſeu procedere ex aucto
ritate epiſcopi.ſed dat remediũ habẽti cãz per
mutandi vt conferat ſe ad epm ꝛ narrat caſum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pmutationis ſupplicãdo ut digneť ſibi ꝓuideř
i aliquo loco poſſet ẽt ſm eũ dicere meũ beneſi
ciũ cõpeteret bñ tali pſone ⁊ ſuũ mihi.nõ autẽ
debet de hoc tractare cũ alio beneficiato. Et ad
verte quia hec opi.eſt multũ piculoſa. nã pauci
ſũt quĩn prius adinuicẽ ñ habeãt tractatum.⁊ ꝑ
opi. Hoſti.vide glo .ordinariã i.c.cuꝫ vniuerſo
rum.ĵ.e.ſ; contrariũ ſentit ibi Jo.an.poſt Hoſ.
⁊ clarius in.c.vnico.ĵ.e.ti.li.vi.et.glo.i dicta cle.
vnica.e.ti.⁊ facit ibi tex.in vbo volẽtibus.⁊ in di
cto.c.vnico . ⁊ hec opi.vř vioꝛ ut poſſint haberẽ
tractatum non autẽ cõcludere pmutationẽ ſed
ſe ſupponere diſpoſitioni ſupioꝛis ⁊ vide hic
Jnno.q ſentit ꝙ pbende eiuſdẽ eccleſie ⁊ eiuſdẽ
qlitatis pñt pmutari ſine auctẽ ſupiorꝭ qd non vř
placere Hoſti.nec Jo.de lig.ĵ.e.c.fi.nã lꝫ pbẽda
ꝯſiſtat in ſpũalitate qꝛ ibẽt canõie nõ dꝫ pmuta
ri ſine licẽtia ſuperioꝛis.⁊ hec opi. vř verioꝛ per
iſtũ tex.q gñaliter ꝓhibet pmutatiõeꝫ pbẽdaꝝ.

H D queſtiones

Ec.de
ſie iure ꝓprietatis pñt adinuicẽ pmuta
ri ⁊ poſſeſſiones eaꝝ pmutari pñt. ⁊ ꝑ min⁹ va
lẽtibus pciũ ſuppleri. cõis diuiſio.2ª ibi rñdeť.
¶ Nõ pꝛio ꝙ ñ ſolũ pñt pmutari bñficia q̃ poſ
ſidẽtur i titulũ vt in.c.pcedẽti. ſ; ẽt ea q̃ habenť
iure ꝓpꝛietatis ut hic ⁊.c.cum venerabilis.de ex
cep.⁊ dicit hic Hoſti.⁊ eſt cõe dictũ doc . ꝙ qua
lecũq;.⁊ quãtũcũq; ius habeat qs i eccleſia põt
illud cũ alio iure pmutare.nã eadẽ debet eſſe rõ
de toto ad ptẽ que eſt de parte ad totũ ut i.c.pa
ſtoꝛal.§.idẽ cũ totũ.de.offi.dele.l.q̃ de tota.ff.ď
rei.vẽdi.qd nõ. Et ex hoc pñt ſumẽ vnã ꝯcluſio
nẽ generalẽ ꝙ bñficia ⁊ iura que habentur in eiſ
qliacũq; ſint poſſint cũ auctẽ ſupioꝛis pmutari.
Nõ vlterius ꝙ nedũ unũ pdiũ eccleſie cuꝫ alio
põt pmutari.ſ; ẽt oẽs poſſeſſiones ecclie ſimul
⁊ ſemel. ¶ Tertio nõ ꝙ pmutatio eccleſiarum
q̃ ſit iure ꝓpꝛietatis nõ fundať in pſonis rectoꝝ
ſeu vicarioꝝ illaꝝ eccleſiaꝝ. ſ; in perſonis illoꝝ
q habẽt illas eccleſias ſibi ſubiectas qꝛ ius eoꝝ
pmutať ⁊ non ius vicarioꝝ. ¶ Jtẽ nõ. ꝙ ecclia
pinguioꝛ nõ põt pmutari cũ ecclia tenui vř mi⁹
ꝓpigui iteruenĩẽte peccunia ſimpliciter ex alia
parte qꝛ videretur pecũia data ꝓ redditib⁹ ſpi
ritualib⁹ vř ꝓ re ſpũali optinẽda ſed eo caſu dꝫ
ſuari cautela quam tradit iſte tex.ut pecunia
ſuppleať nõ ꝓpter redit⁹ ſpũales ſed propter
ampliores redditus tempoꝛales alteri⁹ eccleſie
Ultimo nõ ꝙ tales cõtract⁹ nõ dẽnt ad inicẽ cõ
miſceri qd põt itelligi duplr.pmo ꝙ ꝯtract⁹ ſint
ſepati quo ad animũ ⁊ quo ad vba ut ꝑ ſe pmu
tẽtur eccleſie ſine poſſeſſionib⁹.⁊ ꝑ ſe poſſeſſiões
ſine eccleſijs addita certa q̃ꝫtitate pecunie ut ve
niať ad eq̃litatẽ permutationis. ⁊ iſte itellectus
eſt tutioꝛ. 2⁹ itellectus ꝙ cõtractus ſint ſeparati
quo ad animũ ut pecunia detur nõ i cõpẽſatio
neꝫ rerũ ſpũaliũ ſ; tpaliũ. Et ex his iſerť ad vlti
lem.q.nũquid dicať pmutatio qñ ex vna pte in
teruenit ſpẽs.ex alia iteruenit ſpẽs cũ certa q̃ti

tate pecunie.nã vř pmo ꝙ nõ ſit pmutatio ſ; po
tius emptio. ex quo iteruenit pciũ cõſiſtẽs i q̃ti
tate.l.i.ff.e.⁊.l.i.ď ꝯhen.emp. Jn cõtrarium facit
qꝛ ex vtraq; pte iteruenit ſpẽs.ergo ẽ pmutatio
ut i .d.l.i.ff. de reꝝ pmu. ⁊ in .l.i.ff.de ꝯhen. ẽp.
iſte tex.eſt multũ nõ.in mã.⁊ facit ut dicať pmu
tatio.tũ qꝛ tex.expſſe appellat iſtaꝫ permutatio
onem.ſ; ex alia pte interuenit ſpẽs cũ quãtitate
tũ qꝛ iſtud.c.eſt poſitũ ſub rubrica de rerũ permu.
ergo magis participat de pmutatione q̃ꝫ ď emp
tione.ſimilẽm modũ argumentãdi ponit glo.i.c.
potuit.ĵ.ti.ꝓxio. Uarij in hac.q.varia dixerũt.
ſ; cõcludẽdo dic pꝛio iſpiciẽdũ animũ ꝯhẽtiũ.ſi
enĩ pꝛĩcipaliter itendũt pmutare erit pmutatio.
lꝫ pecunia acceſſoꝛia accedat ut pueniať ad rei
equalitateꝫ.⁊ ita iſte tex.dꝫ itelligi.facit.l.ſemp i
ſtipulationib⁹.de re iu.⁊ hãc opi.tenuit Jo.an.
hic ⁊ Bar i.l.ariſto.ff.de dona. vbi ad hoc alle
gat iſtũ tex. Si autẽ nõ appet de aĩo ꝯhentiuꝫ
recurre ad ꝯiecturas.ſi eni preciũ maius ſit q̃ꝫ
res data pꝛeſumẽdũ eſt ꝙ ſit emptio . ſi autẽ res
ſit maioꝛis precij q̃ꝫ ſit pecũia erit pmutatio ar.
c.qd in dubijs.de cõſecra.eccle.vř altar. facit re
gula iſpicimus in obſcuris.li.vi. Facit ad.q. pa
pa cõmiſit cuidã abbbati ut poſſit vendere de
poſſeſſionib⁹ monaſterij vſq; ad certã q̃ꝫtitatẽ
pecunie abbas vẽdit recepta certa pecunia ⁊ cer
ta pecia terre dicebať ꝙ nihil egerat qꝛ iſta erat
pmutatio ex quo recepit certã peciã terre ⁊ ipſe
nõ habuit ptateꝫ pmutãdi ſ; vẽdẽdi. Cõtrariuꝫ
ẽ dicẽdũ ꝑ ſupꝛadicta qꝛ iteruẽtio ſpẽi que acceſ
ſoꝛie venit non alterat nãm vẽditionis ſicut iter
uẽtio pecunie nõ alterat nãm acceſſoꝛie pmutati
onis.facit etiã ꝓ ſtatutis q̃ exigũt gabellã ꝓ ꝯtra
ctu emptionis. ¶ Jn glo.ij.ibi auctoꝛitaſ ſupio
ris aduerte quia alio reſpectu iteruenit auctas
ſuperioris qñ pmutãtur bñficia poſſeſſa iure ꝓ
pꝛietatis q̃ꝫ qñ ſunt poſſeſſa alia uia.ſ. in tituluꝫ.
nam in primo caſu auctoꝛitas exigitur ꝓpter a
lienationẽ iuris eccleſie que iteruenit in pmuta
tione.nam regulariter iura eccleſie nõ alienãtur
ſine auctoritate ſuperioꝛis ut in.c.nulli.de re. ec
cleſie ñ alie.⁊ in.c.ſine exceptione.xij.q.ij. Jn 2⁰
caſu interuenit auctoꝛitas quia beneficiũ nõ po
teſt obtineri ſine titulo regula prima de re. iu.li.
vi. Jtẽ ut purgeť omne viciũ ſimonie qd preſu
mi poſſet.c.queſitũ.ĵ.e.⁊.c.niſi.de prebẽ.dico ta
mẽ ꝙ in pꝛimo caſu poſſunt ptes paciſci de per
mutatione eccleſiaruꝫ ⁊ reqriť ꝯſenſus ſupioꝛis
dũtaxat i expletione actus.⁊ id iſte tex.nõ facit
mẽtiõeꝫ ď cõſẽſu epi ſic i.c.pcedẽti.ſ; dũtaxat de
uolũtate uolẽtiũ pmutare.ex quo colligiť dria i
ter caſũ h⁹.c.⁊ pcedẽt. qd nõ. ¶ Jn gl .fi.ibi ac
ceſſoꝛie ad villas nõ.bñ gl.ꝙ iura ſpũalia habita
i aliqua vniuerſitate tpali ut i villa trãſeũt acceſ
ſoꝛie cũ ipſa uniuerſitate tpali.⁊ ſic vř ꝙ ſi vẽdo
villam tranſfero ius ſpirituale quod habeo in
villa. Sed contrarium tenuit Jnnocentius i.c.
ex litteris.de iurepatrona.vbi dixit ꝙ licet ius
patronat⁹ tranſeat cum vniuerſitate tpali qꝛ nõ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eſt pur ſpuale ſz pticipat de tpalitate ut nõ .glo.
in.c.pie mẽt.xvi.q .vij.ius tñ mere ſpũale ut ec
cleſia vel ius decimãdi nõ trãſit cũ villa. etiam ſi
diceret dono tibi villã ⁊ oia iura q̃ habeo i ea q꞉
he generalitates debẽt ꝛferri ad ꝯſilia ⁊ q꞉ ſpũa
lia tãq̃ꝫ digniora nõ accedũt tpalib⁹. ſz eꝫ. Ho
ſti.hic diſtinguit ꝙ aut alienatio fit i pſonã eccle
ſiaſticã ⁊ ꝓcedit iſta glo.aut in ſecularẽ. ⁊ proce
dit opi. Immo.ſed iſta diſtinctio nõ ſatiſfacit mo
tiuis ſupius allẽ. Si vo ſpũalia nõ trãſeũt q꞉ tã
q̃ꝫ digniora nõ accedũt tpalibus. Eadẽ ratio eſt
qñ alienatio fit in pſonaꝫ eccleſiaſticã.ſed dic de
hoc ut plenius dicitur in.d.c.ex litteris.

CUm olim .Beneficia ſua pdunt q ea ꝓpria pmutãt auctoritate in pria
pte narrat ꝓceſſuꝫ i ⁊ᵃ diffinit ibi cũ igiẽ. Nõ.p
mo ꝙ dignitates diuerſe ſpẽi ſeu q̃litatis pñt ad
inuicẽ pmutari dũ tñ pmutatio expleatur ex di
ſpoſitõe ſupioris.⁊ cape i hac mã hãc ꝯcluſionẽ
ꝙ omnes dignitates atq̃ꝫ bñficia miora pñt ad
inuicẽ pmutari.dũ tñ ſupioris iteruentat ꝯſẽſus
ar.h ⁊ i.c.q̃ſitũ.ð.e.⁊ i cle.vnica eo.ti.⁊ in.c.i.ij.e.
li.vi.et i.c.ſcias.⁊.c.eṗs ð loco.vij.q.i.unde eṗi
pñt pmutare eṗatũ ſz ꝛquiriẽ ꝯſẽſus pape. quia
ſine ꝯſẽſu pape nõ põt eṗs aliquo mõ dimittere
eṗatũ.c.iter corpalia.ð trãſlatõe pla.⁊ i.c.lz.ð re
gula.abbates vo ⁊ alij plati iferiores pmutãt cũ
auctoritate ſupioris imediate. Idẽ dicẽdũ in
religioſis habẽtib⁹ bñficia manualia. nã anteq̃ꝫ
ꝓuenẽ bñt ius in bñficijs et pñt eſſe ꝑpetui ſi nõ
ꝛmouenẽ iux nõ.i cle.⁊ ſi pncipaliẽ. ð. Rep.⁊ hãc
ꝯcluſionẽ ꝑe.i .tractatu permutatõis. ¶ Sed
dubitaẽ ð bñficijs cõmẽdatẽ nũq̃d poſſint ad in
uicẽ pmutari.⁊ maxĩe vtiẽ dubiũ qñ cõmẽda eſt
tpalis vt i caſu.c.nemo. ð elec.li.vi. ꝑe.i.d.trac
tatu ꝯcludit ꝙ ſic q꞉ cõmẽdatarij bñt titulũ cano
nicũ i.bñficijs cõmẽdatẽ ut nõ.glo. in.d.c.nemo.
¶ Sed dubito an hoc dictũ ſit ver q꞉ ſolũ ha
bẽtes ius i bñficijs pñt pmutare.vñ.c.i.⁊ cle.vni
ca e.ti.dicũt clericos poſſe bñficia ſua pmutarẽ.⁊
nõ illud vbũ ſua.cõmẽdatarij autẽ nõ pñt dicerẽ
illa bñficia eſſe ſua.facit.l.vnica.ff.d re pmu.que
dicit pmutationẽ nõ ꝯtrahi ſi ex vna pte datẽ res
aliena.qð ẽ ſatis dubia ſz cõcludere ꝙ iterueniẽ
te auctẽ illius qui cõmẽdauit poterit fieri pmu
tatio ſec⁹ puto cũ auctẽ alteri⁹. ¶ Itẽ dubitatẽ
ð expectãtibus auctẽ apoſtolica.nũq̃d pñt iura
ſua ad inuicẽ pmutare ꝯclude ꝙ nõ q꞉ gratie ſũt
pſonales ⁊ nõ excedũt caſũ expſſũ.⁊ p ꝯſequẽs
nec pſone cui ꝯceditur ut i.c. cui non. de pbẽ.li.
vi. Itẽ faciũt dicta iura q̃ pmittũt bñficia pmuta
ri ſz iſti expectãtes nõ dicũtur habere adhuc bñ
ficia lz habeãt ius ad bñficia ꝯſequẽda. Ultimo
hic q̃ro q̃re fuerũt iſti ꝓuati bñficijs eorũ ex di
ctis Jo.an.põt intelligi duplex intellectus. pri
mus ꝙ ideo q꞉ tractauerũt ð pmutatione ipſoꝝ
bñficioꝝ.⁊ ſic tex.ibi dũ dicit ꝯmutaſſent poſſet
exponi.i.ð cõmutãdo tractaſſent.uel ſecũdũ eũ
põt 2ᵒ. intelligi ꝓpriẽ ꝙ cõmutauerunt illa bene
ficia ſicut cõmutaſſẽt illas res ꝓphanas ſine au
ctoritate alicuius ſupioris.iſte 2ᵘˢ itellectus doc.
eſt clariſſim⁹.⁊ rõ decidẽdi ⁊ ꝓuandi fuit ãbitio
⁊ uocatio q̃ interuenit in pmutatione. nã uterq̃ꝫ
igeſſit ſe ſpõte bñficio alterius ſz nõ uideẽ idiſ
tincte verus iſte intellectus ut aliq̃ ſint ita ſupini
⁊ ignorãtes ꝙ credunt poſſe pmutare dignita
tes ⁊ bñficia ꝓpria auctoritate. ⁊ maxime facit
q꞉ ſi hoc fuiſſet ver non poterat eſſe nõ notoriũ
ar.c.quanto. ð trãſla.pla.vñ poſſet intelligi iſte
tex.ꝙ iſti inter ſe tractarũt ⁊ ꝯcluſerũt cõtractũ
pmutationis certis pactiſ appoſitis vt fieri ſolet
⁊ poſtmodũ ꝯtulerũt ſe ad ſupiorẽ.ſz non ꝓfuit
auctoritas ſupioris.ꝓpter viciuꝫ ꝑcedens.nam
pactio in talibus inducit ſimoniã ⁊ maxime vici
um ambitionis ut in.d.c.queſitũ.⁊ ex hoc datur
tertius intellectus nõ.⁊ ſingu. ꝓ hoc itellectu fa
cit iſta lr̃a dũ iſte.h.ꝓponeret prepoſituraꝫ ſine
cõditione qualibet reſignaſſet.⁊ ꝙ poſt reſigna
tionem illius magiſtri fuerat aſſecutus archidi
aconatũ.ſz fuit cõuictus ð cõtrario ꝙ imo ꝓſta
uerat cõſenſũ pmutationi. ⁊ pondera verbũ cõ
ſenſuꝫ q̃i dicat ꝙ primo cõcluſit pmutationẽ cũ
illo magiſtro.⁊ poſtmodũ reſignaſſet ſz illa reſi
gnatio fuit facta cũ pactõe ꝑcedẽti ⁊ ſic ſimonia
ca.⁊ cũ hoc limita primã lec.non tñ ſufficit ſoluẽ
tractat⁹ ut dixi in.d.c . queſitum . ſed ſi ultra tra
ctatum ꝑuenerunt ad conſenſũ tũc hꝫ locuꝫ qð
h dr̃ ⁊ h lec.vr̃ magis viſimiẽ. In gl.fi.ibi aliq̃ ſũt
i ꝓnũciãdo ñ tñ neceſſario.nã i ciuili nõ ẽ neceſ
ſe ferre ſñiaꝫ.lz poſſit ferri q꞉ cõfeſſus in iurẽ ꝓ
cõdẽnato hẽẽ.l.i.C.de cõfeſ. ⁊ uið qð nõ.i.c.fi.
e.ti.ſz in cã criminali reqriẽ ſñia.l.ſi cõfeſ.ff.ð cu
ſto.reorũ. de quo tñ dic ut nõ.in iuribus ꝓal.
In fi.gl.vl' dic ꝙ vã ratio ꝓhibitõis ẽ hec bene
ficia eccleſiaſtica non pñt haberi ſine canonica i
ſtitutione ut in regula prima de re.iu.li.vi.q̃ i p
mutatione auctoritate ꝓpria facta non interuẽit
Item nõ. quedã ambitio et igeſtio q꞉ unus ige
rit ſe i beneficio alteri⁹ cõtra. c.fi.de inſti.⁊ de e
lec.q̃liter.⁊.c.p veſtras. ð iurepatro. ¶ Nõ.vl
timo gl.in eo ꝙ dicit ꝙ clerici equipanẽ uſurari
is.vide glo.in.c.preſenti.de offi.ordi.li.vi.et ple
ne p Johã .de lig.i.cle.gratie.ð Rep.⁊ p Archi.
in.c.ſtatutum.eo.ti.li.vi.⁊ plene dixi i repetitiõe
c.cum eſſes.de teſta. ¶ Abbas.

CUm uniuerſo rũ .dicit Jo.an.ꝙ gratiã cõtinet ⁊ põt
ſũmari ſz euꝫ i ea pte q̃ cõtinet ius hoc mõ. Cle
rici p ſe ſua bñficia nõ pmutãt.uel dic lati⁹ ⁊ ſic.
Si pmutatio beneficioruꝫ cõpleta una pte.⁊ p
alterã ſtat quo minus impleaẽ ꝛſtituiẽ ps ad ſu
um beneficium. ⁊ ſecundum hoc continet ius.
in prima parte pape narratio.in ſecunda gratio
ſa prouiſio ibi cum igiẽ. ¶ Nota ibi tractare ce
piſſent ar.pro ⁊ cõtra.nũquid tractatus permu
tationis beneficiorum poſſit fieri inter ipſos
bñficiatos anteq̃ꝫ adeãt ſupiorẽ.⁊ ꝑ facit littera

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝙ nõ.nã papa voluit iſtis dare veniam q̃ venia ꝑ
ſupponit culpam ut i.c.nerui.xiij .di. In ↄ̃riũ fa
ciũt qꝛ papa hic nõ dãnat tractatũ ſꝫ dic̃ ꝙ non
pñt ꝑ ſe ꝑmutare. ergo tacite innuit ꝙ tractaꝛ poſ
ſunt.tractatus eni nõ ↄ̃cludit deliberatũ ↄ̃ſẽſũ
c.tua de his que fi.a ꝑla.⁊ melius i.c.fi.de his
que fi.ma.pte ca.⁊ hoc ultimũ vꝛ uerius.et nõ
hãc lr̃am ſic intellectã.⁊ uide q̃ dixi in.c. q̃ſitum
s̃.eo. Et nõ aliõ arg.ex littera ꝙ clerici dicũꝛ ꝑ
mutare qñ inter ſe deliberãt de ꝑmutãdo. lꝫ po
ſtea uadãt ad ſupiorẽ.nã hic ꝑbenda fuit r̃ſigna
ta.⁊ poſtea collata ↄ̃ſanguineo.ꝑmutant eni q̃ꝫ
tum i eis eſt.⁊ in hoc fuit data uenia iſti clerico.
¶ Ultimo nõ.indulgẽdũ ſimplicitati ruſticorũ
⁊ ꝙ decipiẽtibus non eſt ſubueniendũ ſꝫ decep
tis ſic. ¶ Op.ↄ̃ lr̃am exquo enim illa prebenda
uacabat licite fuit collata conſanguineo illius.er
go poſtea non licuit illã ſibi auferi ut i regula fac
tũ legitie.ð re.iu.li.vi. So.dicit Inno.⁊ alij pꝰ
euꝫ ꝙ hec renũciatio non tenuit qꝛ ſimoniace fa
cta.ſ.ut conferaꝛ conſanguineo alterius.nec etiã
tenuit collatio uel quia ſimoniaca ar.j.eo.c.fi.et
i.q.i.ordinationes.uel qꝛ ſuperior ſi erat inſcius
illius pacti nõ intendebat iſti ius ↄ̃ferre. Itẽ in
odiũ deceptoris ne reportaret cõmoduꝫ de ſuo
dolo papa uoluit iſtũ ad ꝑbendam ſuaꝫ reſtitui.
¶ Nõ ex predictis ⁊ tene menti ꝙ r̃nũciatio fa
cta ſimoniace nõ tenet.⁊ dꝛ ſimoniaca qñ fit pri
cipaliter ea itentõe ⁊ pacto ut ↄ̃feraꝛ ↄ̃ſangui
neo ſuo ↄ̃ſangnieo paciſcẽtis ſecũ vide tex.cũ
glo.in.c.ex pte el.i.s̃.ð offi.dele.⁊ i.o.c. ordinati
ones. ¶ Nõ ꝙ collatio ſimoniace facta eſt nul
la.⁊ ſic põt impetrari beneficiũ tãq̃ꝫ uacãs. In
glo.i.nõ.glo.qꝛ neſcio alibi ꝙ tractatus ꝑmutan
di eſt ꝓhibitus iter beneficiatos. Hoſ. tenet ↄ̃ri
uꝫ ⁊ hoc puto verũ per ea que.s̃.dixi.⁊ iſte tex.
potius eſt in ↄ̃riũ quia papa non dãnat hic trac
tatũ ſꝫ ↄ̃ſenſum deliberatũ i permutando. In
glo.ij.nõ.glo.iuncto tex.ꝙ poteſt fieri ꝑmutatio
bñficiorũ ex ſola expedientia ⁊ utilitate perſo
narũ.nam.c.ad q̃ões.s̃.e.qõ vꝛ hoc probare nõ
loquiꝛ i beneficijs poſſeſſis i titulũ ſꝫ iure ꝓprie
tatis.hoc autẽ.c.loquiꝛ in titulꝰ bñficiorũ.⁊ vide
qõ dixi i.o.c.queſitũ. ¶ In glo.i verbo ſimplici
tati in fi.⁊ ſic uult hec glo.ꝙ hoc.c.in hac reſtitu
tione contineat gr̃am cũ ð ſtricto iure debuiſſet
iſte ꝑuari ut i.o.c.precedenti.⁊ idẽ Inno. ⁊ Io.
an.⁊ huic gr̃e cãꝫ dedit ne alius rꝑortaret cõmo
dũ ð ſua malicia.⁊qꝛ ſimplicitate ductus renũcia
uit.qdã uolunt dicere ꝙ debeat intelligi ꝙ cõti
neat ius qꝛ ꝑmutatio nõ põt dici ex parte unius
tñ.hic autẽ alter nõ reſignauit ⁊ permutatio fu
it incõpleta.⁊ ſic ſumꝰ extra caſuꝫ.c.precedentis
ſꝫ i ↄ̃riũ facit delictũ ſimonie ⁊ ambitionis quod
ille cõmiſit i reſignando bñficiũ ſuũ ut conferaꝛ
ↄ̃ſanguineo alterius. Itẽ ↄ̃ſenſus ꝑſtitus i per
mutatõe fiẽda ꝓductus ad actũ reſignationis.
⁊ ob h̃ papa dixit ueniã ſimplicitati r̃ddendam
nã ſi legitime omnia fuiſſent acta de iure potuiſ
ſet iſte redire ad ſuũ bñficiũ exquo aliꝰ volebat
renũciare.⁊ uide qõ nõt. Fre.ↄ̃ſilio.xli.vbi for
mat q̃õeꝫ de eo q reſignauit i manibꝰ ſuperioris
ex cã ꝑmutationis fienda cuꝫ tertio.q quidẽ ter
tius noluit poſtea reſignare uel morte ꝑuentus
ẽ ⁊ ↄ̃cludit hũc reſtituendũ de iure ad bñficiũ ſu
um non tñ redibit ſine noua prouiſione qꝛ bene
ficiũ vere uacauit ex hac reſignatione ut nõ.in.c
ſi ꝓpt.ð Rep.li.vi.⁊ in.c.vnico.j.e.ti.li.vi.cõtine
ret ergo ius ſi nulluꝫ preceſſiſſet pactum in paci
ſcendo ⁊ reſignando. Abbas.

Exhibita Spũale cũ tpali
ꝑmutari nõ põt
in prima facti naratio in ſecũda diffini
tionis cõmiſſio ubi quo circa. ¶ Nõ primo ex
tex.nr̃o pl̃a.⁊ prio ibi tunc i vngaria.cõmorãtẽ
ꝑ lr̃is aplicis q̃ impetrãtur a r̃ſidẽtibꝰ in ſtudio
⁊ ðcre.c.nõ nulli ð Rep.ꝓceſſit iſtam ut pꝫ qꝛ iſta
fuit Gregorij noni auctoris hꝰ compilationis ⁊
illa fuit ꝑdeceſſoris ſic colligit Io.an.hic ſꝫ non
declarat ſe ad quã vtilitatem hoc colligit.ſed dic
ꝙ Io.an.voluit hic ſingulariter ꝙ vbi cõmiſſio
fit per papam alicui expreſſo nomine ſue digni
tatis faciendo mentionem ꝙ reſidet in alio loco
tunc poteſt commiſſarius cognoſcere in loco
reſidẽtie quẽadmõꝫ cõtingit hic i eo q cognouit
i Ungaria ſecꝰ vbi nõ fieret mẽtio de reſidẽtia
qꝛ tunc cõmiſſio vꝛ facta in loco dignitaꝫ expſſe.
nec ex̃ illam dioceſim poſſet cognoſcẽ de illa cã
ut in.c.ſtatutũ.§.in nullo.ð Rep. li.vi.pone exẽ
pluꝫ epũs groſſetanus r̃ſidet Senis cõmittitur
ſibi cã non facta mẽtione de reſidẽtia nõ poterit
cognoſcẽ ex̃ dioceſiꝫ groſſotanẽ.qꝛ i dubio nõ
vꝛ deputatus ex̃ locũ ſue dioceſis lꝰ ſue dignita
tis.ſecus ſi fecit mẽtionem de ſua reſidẽtia ⁊ nõ
ꝑpetuo qꝛ neſcio alibi. ¶ Nõ ſecũdo ꝙ arbitriũ
vꝛ qdã ↄ̃tractus ut i auc.ut diffe.iudicũ vñ quẽ
admõꝫ nõ põt per uiam ↄ̃tractꝰ dari tpale pro
ſpũali.ita nec per uiaꝫ arbitrij vt hic.vñ papa ap
pellat hic ꝑmutationem licet hoc proceſſiſſet ex
diſpoſitõe arbitrorũ. ¶ Ultimo nõ ꝙ arbitriuꝫ
cõtinẽs in ſe viciuꝫ ſimonie ipſo iure eſt nullũ. ⁊
põdera ꝙ omne qõ ꝓcedit ex eo uł ob id eſt irri
tũ ⁊ dictio ex eo denõt cãꝫ ꝓpiquã imediatã di
ctio võ ob id denõt cãꝫ mediatã ⁊ r̃motã qõ nõ
ꝓ ſtatuꝛ.⁊ vide i.l.liberorũ.ff. ð vbo.ſig.⁊ ibi ꝑ
Bar. ¶ In glo.fi.in fi.nõ.glo.⁊ rõ decidẽdi eſt
ꝙ ius decimãdi eſt ſpũale.iõ non recipit eſtima
tionẽ.⁊ ↄ̃ſequens ñ põt cõmutari cũ tpali. Itẽ
dñs r̃ſuauit ſibi decimas i ſignũ vl̃is dñij .c.tuã
ð deci.nõ põt ergo laicus lꝰ alius ſe eximere ab
hac recognitione.dixit tñ Bar.brixien.in domi
nicali.q.xlix.ꝙ ad tp̃s puta decẽniũ valẽt iſtõ
pactũ ẽt.ſi res tradita eccleſie caſmate piret.ſed
tñ dic ꝙ toleraꝛ pactuꝫ qꝛ vꝛ initũ potius ſuper
fructibus q̃ꝫ ſuper iure decimãdi.nam videmꝰ
ꝙ pro fructibus preteritis põt dari aliquid tem
porale.c.cum ſuper.de re eccle.nõ alie. hinc ẽ ẽt
ꝙ locari poſſunt.c.ueſtra.de loca. quia fructus
ſunt quid temporale.ſed qñ fit pactum in perpe
tuũ tunc vꝛ initum ſuper iure decimandi qõ eſt

ſpūale.iō fieri non pōt vt hic ⁊ in.c.oēs decime xvi.q.vij.Et facit qđ dixi ſi res data ꝓ decimis perit caſmate ad.q.ꝙdam nō multuꝫ abundans alicui loco pio certū fūdū dedit cū pacto vt ale/ ret a loco pio toto tpe vite ſue.demū fund⁹ pit caſmate.nūqd debeat hr̄e alimēta.⁊ dic ꝙ ſic qꝛ ꝓprietas tranſiuit in locū piū ⁊ ſic damnū ceſſit ſibi ⁊ nō alteri.⁊ expreſſe hoc cōcludit Cy.i.l.ij. C.de iure emphi.

De feudis Rca.

Supra viſum eſt de quibuſdam cōtractib⁹ qb⁹ rerꝫ dn̄ia trāſferūt.ſꝫ qꝛ ꝑ īfeudatōeꝫ tranſ/ fert vtile in vaſallū directo remanēte apud dn̄ꝫ. ⁊ ſic eſt ſpēs cuiuſdā alienatōis.idcirco poſt ru bricas ꝑcedētes ſubijcitur iſta ⁊c.

Inſinuatione

Si dn̄s a vaſallo recipit feudū in pign⁹ abſtinēdo ab ei⁹ ſuitio nō tenet̄ ꝯputare fruct⁹ i ſorteꝫ h.d.ſꝫ cōeꝫ itellectū ⁊ ē caſus ſinglarl q alibi ali bi n̄ legit̄.ꝓ deꝫ.z⁰ limitatō.ibi ita videlicꝫ. Nō primo ꝙ pignus pōt cōſiſtere in re propria eius cuius dominium vtile ad alium pertinet ⁊ cōſti tuetur ius pignoris reſpectu illius vtilis domi/ nij quod nō eſt proprium ipſius dn̄i ſed vaſalli. Nō z⁰ ꝙ eccl'ia pōt cōtrahere pignus ſeu in ire cōtractum pignoris cōpreſtando eius pecu/ niā qđ ꝙdā aſſerūt ſi hoc redundat in vtilitatem eccleſie ꝗ̄ſi ceſſante vtilitate nō debet hūc cōtractū inire.ar.xij.q.ij.ſine exceptōe qđ n̄ admitto vbi debitū cōtrahit̄ ꝓpter neceſſitatem debitorl ꝙa fortius eccleſie quā laici tenetur ſubuenire indi/ gētibus.ar.xij.q.ij.i.c.ſicut omnino.⁊.xvi.q.i.i c.fi.⁊ in euāgelio mutuū dātes nil īde ſperantes ⁊ i.c.cōſuluit.ꝫ.de vſuris. 3⁰ nō ibi tibi ⁊ eccle ſie tue ꝙ vaſall⁹ eccleſie cathedralis tenet̄ ad fi/ delitatem ⁊ ad ſuitium non ſolum eccleſie ſꝫ ipi prelato.facit.c.cum tibi.de verbo.ſig. Et nō. ꝙ eccleſia poteſt dici prelati ⁊ hoc ratione iuris quod habꝫ in ea vt pꝫ ibi eccleſie tue. ad idē.c.ſi tibi abſenti.de ꝑben.li.vi.nō eſt ergo prelat⁹ ſim plex procurator.⁊ vide bonam glo.v.q.iij.c.fi. Vltimo nō ibi a ſuitio ꝙ vaſallus debet do/ mino ſuitiū rōne feudi.⁊ quale ſit iſtud ſuitiuꝫ. dic ꝓ inſpiciendū qđ fuit cōuētum in conceſſiōe feudi.z⁰ recurre ad bonum tex.xxij.q.v.in.c.de forma.cū ibi nō.An aūt poſſit vaſallus renūcia/ re feudo ⁊ ſe liberare ab hoc ſuitio.conclude ꝙ nō inuito dn̄o.ar.optimuꝫ.in.l.imperator.i.§.i.de lega.ij.⁊ in.l.ſicut.C.de ac.⁊ obli.facit.c.de ꝑca/ rijs.š.ꝑca.nā iſti cōtractus fiūt gratia vtriuſqꝫ. iō nō pn̄t diſſolui niſi vtriuſqꝫ interueniēte cōſē ſu.⁊ ita alias fuit de facto determinatū. idē dic i ꝯtractu emphiteotico ſeu liuellario cōſili rōne. In glo.ij.ibi vt res illa citi⁹ ꝑueniat ad eccle ſiā ſentit gl.ꝑ hec v̄ba ꝙ ſpāle īducit̄ ꝑ iſtuꝫ tex. i fauorē eccl'ie ⁊ ſic non ꝓcedēt in laico recipiēte feudū in pign⁹ a vaſallo.hāc lec.ſenſerūt alij ex glo.vt ponit hic Abbas dicētes ꝙ in odiuꝫ feu/ dorꝫ que cōſtituunt̄ grat̄ ex reb⁹ eccleſie ſeu cū modico ſeruitio fuit ad hoc inductū vt ſic citius ipa bona feudalia r̄dirēt ad eccleſiā.ſed hec lec. nō eſt bona nec tuta quia ſi feuduꝫ fuit legitime conceſſū nō dꝫ cōmitti prauitas vſurarꝫ vt eccle ſia citius recuperet illa bona.nam ꝓ vita alterius nō eſt vſura cōmittēda.vt.in.c.ſup eo.de vſuris ergo multo minus ꝓ recuperandis bonis legitīe cōceſſit.Alij intelligūt ⁊ eſt z⁰ lec.in ruſticis qui colūt poſſeſſeſſiōes eccleſie ipenſo tāto ſuitio ꝙ fructus in nullo vel parꝝ excedūt ſꝫ hec lec. diui nat ⁊ maxie quia tex.iſte facit mētionē de ſuitio nec diſtinguit quale ſit. Tertia lec ꝙ ꝓcedit qn̄ hoc fuit ꝯuētū inter eos a pncipio ꝗ etiaꝫ nō ē bona qꝛ non valet ꝯuētio vt vſura ſoluat̄ in.c. debitores.de iureiurā. Quarta lec.ſꝫ Phi. ꝙ in fauorē eccleſie fuit hoc introductū qđ non placet duplici rōe.ꝓ qꝛ tex.dicit declaram⁹ ⁊ ſic nō ponit ius nouū. Itē quia fortius eccleſia ab ſtinere dꝫ a ꝯtu vſurarꝝ ꝗ̄ꝫ alij maxie ꝓpter bo num exemplum. Quintā lec.ponit Hoſti.in telligēdo ḡnaliter ꝙ hoc ꝓcedit ex nā feudi. nā cū dn̄iuꝫ directe remāſit penes dn̄ꝫ ſi vtile reuer titur ad eū ex volūtate vaſalli pignorantis ꝯſoli dat̄ ipm̄ dn̄iuꝫ vtile cū ipa ꝓprietate.vn̄ non d̄r ꝑcipere fructus ex aliena re ſꝫ ex ꝓpria.nam va ſallus iterim liberat̄ ab obligatōe qua domino tenetur.diſſoluitur ergo īterim ſeu ſuſpēdit̄ ob ligatō inter eos ꝯtra. Et rō hec facit vt idem ſit in laico ⁊ hec lec.eſt cōior.nam alie aut diuinant aut impropriant tex.ſic etiā diuinat alia lec.quā ſenſerūt quidā p.c.i.de vſuris.in fi.dicētes ꝙ lo ꝗtur i feudo iniuſte detento.ſꝫ vt dixi ex littera hoc colligi nō pōt licet lec.in ſe ſit vera per illud c.i. In fi.glo.hoc intellige domino cōtradi/ cēte.nā ſm̄ Hoſti.ſi dn̄s recipit interim ſuitium tacite vr̄ renūciare huic iuri niſi ꝓteſtet̄.ar.l.ij. C.de iure do.impe.⁊ in.c.cū.M.de conſti.

Ex parte

Ponit tres ca ſus in qb⁹ non obſtāte iuramēto de nō infeudando poteſt epiſcopus antiquum feudum ad eccleſiā reuerſū nouo vaſallo concedere ⁊ eſt caſus nō/ bilis interp̄tans iuramentū de non alienādo.cō munis diuiſio.z⁰ ibi in primo. Nota primo ꝙ per mortem vaſalli feudum reuertitur ad do minum quod intellige qn̄ feudū fuit perſonale vel qn̄ fuit cōceſſum ſibi ⁊ filijs ⁊ morit̄ nō reli/ ctis filijs maſculis.nā femine niſi exp̄ſſe ſit dictū nō ſuccedit in feudum.vt.x.col.de ſucceſ. feu.c. i. Nō z⁰ ⁊ tene mēti ꝙ iuramētū preſtitum a prelato de nō alienando Romano pontifice in ꝯſulto refertur dumtaxat ad res que ſūt de mē ſa eccleſie.i.ad eas res ꝗ̄rꝝ dn̄iū directū ⁊ vtile ē penes eccl'iā.nō aūt ab bōa feudataria vl' ēphite oticaria.nā ſi iſta bona reuertunt̄ ad eccl'iaꝫ pōt ꝑlat⁹ de nouo alicui ꝯcedē nō obſtāte iuramēto de non alienādo qꝛ non videt̄ noua alienatō ex

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf